

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Шевченко О.Є., Національний транспортний університет, Київ, Україна,
O.Shevchenko2807@gmail.com orcid.org/0000-0002-9996-7689

INFLUENCE OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP ON ECONOMIC RECOVERY IN THE POST-WAR PERIOD: FOREIGN EXPERIENCE

Shevchenko O.E., National Transport University, Kyiv, Ukraine, O.Shevchenko2807@gmail.com,
orcid.org/0000-0002-9996-7689

Постановка проблеми. Сучасні українські реалії спонукають вже зараз ставити перед урядом та вітчизняним бізнесом питання, як відновлювати нашу державу після війни.

За статистичними даними зібраними Kyiv School of Economics за підтримки Міністерства реінтеграції та Міністерства регіонального розвитку станом на 1 серпня 2022 року сума прямої шкоди завданої економіці України складає 108, 3 млрд доларів. Найбільших руйнувань зазнають житлові будівлі, загальна вартість їх відновлення оцінюється приблизно в 42,3 млрд. доларів[1].

На другому місці за кількістю завданих збитків займає інфраструктура. Вартість її відновлення оцінюють в 31,6 млрд доларів.

Варто також зазначити, що значні втрати понесла промисловість, з початку війни пошкоджено, зруйновано або захоплено щонайменше 388 підприємств, 43,7 тисячі сільськогосподарської техніки, 1991 магазин, 511 адмінбудівель, 18 цивільних аеропортів, 105,2 тисячі легкових авто, 764 дитсадки, 634 культурні споруди, 27 торгових центрів, 28 нафтобаз.

Нажаль підрахувати остаточні збитки та оцінити повні масштаби втрат української економіки на сьогодні не є можливим, оскільки значні території нашої держави знаходяться під окупацією, а країна-агресор продовжує і надалі обстрілювати міста і села.

Проте вже сьогодні ми повинні мати чіткий та дієвий план відновлення та розвитку нашої держави після війни.

Аналіз і огляд останніх досліджень. Питання відновлення економіки у післявоєнний період наразі є досить актуальним і активно досліджується в працях вітчизняних та зарубіжних вчених. Та не менш актуальним є відновлення національної економіки за рахунок розвитку інновацій та інноваційного підприємництва на прикладі країн, які вже мали такий досвід. Відповідній темі присвячено чимало вітчизняних та зарубіжних праць.

Зокрема над даною темою працювали: Б. Данилишин [14], Є.С. Палійчук [12], А. Новгородська [6], Р. Ф. Пустовіт [8] та інші.

Однак, більш глибокий аналіз зарубіжного досвіду розвитку інноваційного підприємництва та вплив його післявоєнне відновлення економіки, дозволить сформувати найбільш прийнятну стратегію для відновлення економіки нашої держави.

Мета дослідження. Основною метою даної статті є дослідження зарубіжного досвіду відновлення економіки в післявоєнний період та вплив інноваційного підприємництва на нього.

Основна частина. Розглядаючи питання відновлення економіки у післявоєнний період необхідно вивчити та зробити оцінку можливої імплементації зарубіжного досвіду країн, які перебували в таких самих умовах, в яких знаходиться Україна.

Серед країн, які мали схожий досвід на нашу думку можна виділити державу Ізраїль, яка була створена у 1948 році, і з того часу майже постійно знаходиться у військовому конфлікті зі своїми сусідами. Не зважаючи на те, що своїм виникненням і частково повоєнним відновленням дана країна завдячує зовнішній підтримці (допомога з боку США), проте її успішний розвиток і утримання високих позицій у різних міжнародних рейтингах за остання десятиліття, залежать лише від власних ефективних реформ і ефективної державної політики, яка направлена передусім на забезпечення безпеки свого населення.

Розвиток інновацій в Ізраїлі розпочався ще наприкінці 1960-х років шляхом створення науково-промислових комплексів, основним завданням яких була співпраця фірм і університетів з метою виробництва наукомісткої продукції або розробки нової технології [2].

Рівень розвитку високотехнологічного сектору ізраїльської економіки також багато в чому пояснюється тим, що в країні щороку реєструється найбільша кількість стартапів (країна поступається лише США). На сьогоднішній день в Ізраїлі було досягнуто найвищу концентрацію стартапів у світі понад 6000[3] (для порівняння в Україні станом на кінець 2021 року – близько 2000) [4]. Кількість ізраїльських компаній, що котуються на біржі NASDAQ, була на шість більше, ніж усіх компаній Європи, рівень інвестицій венчурного капіталу на душу населення був у 2,5 рази вищий, ніж у США, у понад 30 разів – ніж у Європі [5, с. 36].

Уряд активно підтримує сучасні дослідження та розробки, а також міжнародні науково-економічні проекти. Вся державна політика Ізраїлю націлена на забезпечення безпеки громадян та своєї держави і розвиток економіки через інновації. Саме інновації допомагають маленькій країні з невеликою кількістю населення мати сильну економіку та високотехнологічний експорт[6].

Технологічне виробництво Ізраїлю складає 13,0% ВВП і може похвалитися вражаючою кількістю виробників високотехнологічних виробів. У відповідному секторі зайнято 11,5% робочої сили. Ізраїль є одним з світових лідерів у витратах на дослідження і розробки, також має провідні фірми у галузі авіонавтики, лікарських засобів, телекомунікації та біотехнологій[7].

На рисунку 1. зображені фактори, що впливають на активний розвиток економіки Ізраїлю.

Рисунок 1 – Фактори впливу на розвиток високотехнологічного сектору економіки Ізраїлю
Figure 1 – Factors influencing the development of the high-tech sector of the Israeli economy

Джерело: побудовано автором на основі [8].

Велика частка коштів вкладається державою в придбання та доопрацювання високих технологій, проведення експериментальних та дослідницько-конструкторських робіт у 153 галузі озброєнь та безпеки; розроблення та виробництво протиракетних засобів та ракет, винищувачів, засобів розвідки, інформаційно-комунікаційних технологій тощо.

Пріоритет у фінансуванні наукових розробок слугує основою забезпечення стійкості економіки, військової могутності та високих соціальних стандартів життя.

Державна підтримка інноваційної діяльності в Ізраїлі проявляється перш за все регулюванням інвестиційної діяльності. Закон про інвестиції дозволяє іноземним компаніям скористатися пільговою ставкою податку на прибуток та інвестиційними грантами. Інша програма стимулювання, пропонує урядом, передбачає гранти на працевлаштування для центрів науково-дослідницької та дослідно-конструкторської роботи і великих підприємств. Програма пропонує 4-річну схему надання грантів, що покривають у середньому 25% витрат роботодавця на заробітну плату для кожного нового співробітника [2].

Також одним із важливих факторів, що позитивно вплинув на розвиток інновацій став Закон про наукові дослідження та розробки, який було прийнято в 2005 році. Згідно даного закону науковці та дослідники отримали змогу передавати ноу-хау отримані результати досліджень, що фінансуються урядом, за кордон. Як наслідок, експорт продукції сфери високих технологій Ізраїлю станом на 2018 рік становив 12,971 млн. дол. США[9]. Для порівняння відповідний показник в Україні в цьому ж році склав лише 1,247 млн. дол. США[9].

Ізраїльський уряд також підтримує інноваційні підприємства через встановлену систему оподаткування. Для прикладу звичайні підприємства оподатковуються за ставкою 26,5%, але для

інноваційних підприємств ставка знижена до 16%, а для інноваційних підприємств розміщених у стратегічно важливих регіонах країни, – до 9% [5].

Успіх інновацій та активний розвиток інноваційного підприємництва в Ізраїлі доповнюється також розвиненим ринком венчурного капіталу.

Ізраїльська венчурна індустрія налічує близько 70 активних венчурних фондів, 14 з яких є міжнародними фондами з офісами в Ізраїлі. За обсягом венчурного капіталу на душу населення Ізраїль значно перевищує будь-яку іншу країну, тож наявність капіталу в Ізраїлі є показником масштабу його інноваційних галузей та високоефективного фінансового сектору, який лежить в їхній основі [10].

Порівнюючи ізраїльський досвід розвитку інноваційного підприємництва з українським слід виділити наступні проблеми, які існували в Україні ще до війни. Серед них можна виділити наступні: низький рівень розвитку венчурного бізнесу; недостатній рівень залучення прямих іноземних інвестицій та трансферу технологій; недостатній рівень фінансування прикладних досліджень та їх слабкий зв'язок з промисловістю [11].

Сьогодні більшість українських венчурних фондів розташовані за межами України, оскільки українське законодавство для них є дуже складним та недосконалим, та й інвестори не мають особливого бажання інвестувати в фонди, зареєстровані в Україні через недовіру до правоохоронної та судової системи.

Відсутність стабільних джерел фінансування та інвестування також є важливим чинником, який негативно впливає на інновації. Держава мало зацікавлена в сучасних інноваційних проєктах, що змушує молоді компанії шукати співпрацю з інвесторами із закордону, які допомагають втілити проєкти в життя та стати конкурентоспроможними. Цей факт наголошує на необхідності сприяння ефективному функціонуванню стартапів в Україні, створенні механізмів щодо підвищення результативності діяльності на українському ринку та визнання пріоритету інноваційних технологій для успішного розвитку українських підприємств [12].

Фундаментальною причиною низького темпу інноваційної діяльності в Україні є низький платоспроможний попит на інновації, внаслідок чого майже 80% фінансування інноваційної діяльності у промисловості здійснюється за рахунок власних коштів підприємств [13].

Ще до початку повномасштабної війни росії проти України науковці та дослідники інноваційного підприємництва відзначали той факт, що в Україні відсутня ефективна інноваційна стратегія, яка б визнавалась та підтримувалась всіма категоріями вітчизняних інноваторів. Так Б. Данилишин відзначив, що напередодні війни Україна знаходилась серед країн з найнижчим рівнем «науково-дослідної капіталізації» ВВП. Виконані в Україні дослідження і розробки в 2020 р. становили лише 0,4% ВВП, в той час як в Ізраїлі цей показник в середньому знаходиться на рівні 4,3% ВВП [14].

Якщо проаналізувати міжнародні рейтинги інновацій, то можна побачити, що в 2021 році Україна також значно втратила свої позиції по багатьом визначальним критеріям.

В табл. 1 розглянуті позиції України та Ізраїлю у міжнародних рейтингах, які визначають інноваційність країн на міжнародній арені.

Сьогодні для Ізраїлю пріоритетним є ефективне поєднання системи безпеки, науки, освіти та приватного капіталу у передових оборонних технологіях, у приватних затребуваних у світі продуктах, у підготовці висококваліфікованих та затребуваних у світі спеціалістів і як видно з таблиці 1. це їм вдається. Основними показниками інноваційності Ізраїлю, які дозволяють йому знаходитись у лідерах серед інших є: інтенсивність досліджень і розробок, концентрація дослідників, проникнення високих технологій, результати отриманих знань і технологій, вдалий аналіз потреб ринку та бізнесу.

Для того щоб підтримувати науково-технічні здобутки Ізраїль витрачає 8% свого бюджету на освіту [2]. Відповідного рівня фінансування освіти не досягають навіть найбільш економічно розвинені країни, а за освітнім рівнем людей, зайнятих в економіці, далеко випереджає індустріально розвинені країни.

Наукові знання, започаткування нових технологій та спроможність їх практичної реалізації, трансформація матеріального виробництва на інноваційне, можливості повною мірою використовувати інформаційні технології, людський капітал та фактори виробництва, все це становить основу розвитку інноваційного підприємництва та можливості для подальшого розвитку економіки країни [17, с. 12].

Таблиця 1 – Місце України а Ізраїлю у міжнародних рейтингах, що відображають інноваційний розвиток у 2021 році

Table 1 – The place of Ukraine and Israel in international rankings reflecting innovative development in 2021

Міжнародні рейтинги	Ізраїль	Україна
	Місце в рейтингу	
Глобальний індекс інновацій (зі 132 країн)	15	49
<i>Субіндекс інноваційних витрат</i>	18	76
Інституції	34	91
Людські ресурси та дослідження	19	44
Інфраструктура	40	94
Потреби ринку	8	88
Потреби бізнесу	8	53
<i>Субіндекс інноваційних результатів</i>	12	37
Результати знань і технологій	6	33
Творчі результати	30	48
Індекс інноваційного розвитку за Bloomberg (з 60 країн)	7	58
продуктивність праці	18	55
патентна активність	8	36
ефективність вищої освіти	34	57
виробництво з доданою вартістю	30	57
інтенсивність досліджень і розробок	1	59
концентрація дослідників	1	52
проникнення високих технологій	5	39

Джерело: сформовано автором на основі [15;16]

Висновки. Війна це завжди великі втрати для країни, як людські так і економічні. Економіка будь-якої держави, яка стикається з бойовими діями в подальшому потребує відновлення. Тому розглядаючи досвід зарубіжних країн, щодо післявоєнного відновлення економіки, на нашу думку важливим є саме розвиток наукомістких галузей промисловості. В умовах постійної воєнної загрози саме розвиток науки, новітніх технологій, інноваційних та конструкторських розробок є пріоритетними напрямками, оскільки наука та передові технології дають змогу забезпечити національну безпеку та обороноспроможність держави.

Розглянувши досвід післявоєнного відновлення Ізраїлю та вплив інноваційного підприємництва на нього можна підкреслити наступне.

1. Розвиток науки та інноваційної діяльності може стати запорукою національної конкурентоспроможності та довготермінового зростання. У сфері науки та інновацій конче потрібні конкуренція та тісний зв'язок із виробництвом.

2. Основним завданням податкової системи має бути не лише наповнення бюджету, а також вона має забезпечувати місцевий інвестиційний клімат та йти на користь економіці країни.

3. Важливим також є вливання інвестицій в освіту та науку, що є основним рушієм в розвитку інновацій та інноваційного підприємництва. Зрозуміло, що відновлення роботи існуючих технопарків, бізнес-інкубаторів та створення нових відійде на другий план, проте повертаючись до досвіду Ізраїлю саме стабільна інноваційна інфраструктура та її підтримка з боку держави стали рушійною силою в розвитку інновацій, як в оборонній та і в інших сферах господарювання та дозволили доволі швидко відновити економічну стабільність країни.

4. Розробка дієвої стратегії розвитку інновацій та інноваційного підприємництва основною метою, якої має стати відбудова країни у післявоєнний період, але з прорахунками перспектив на майбутнє.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Загальна сума прямих задокументованих збитків зросла до \$108.3 млрд, мінімальні потреби у відновленні зруйнованих активів — \$185 млрд: веб сайт: Kyiv School of Economics URL:

- <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-pryamih-zadokumentovanih-zbitkiv-zrosla-do-108-3-mlrd-minimalni-potrebi-u-vidnovlenni-zruynovanih-aktiviv-185-mlrd/>
2. Dyduch J. Israeli Innovation Policy: an Important Instrument of Perusing Political Interest at the Global Stage / J. Dyduch, K. Olszewska. // Polish Political science Yearbook. – 2018 URL: https://www.researchgate.net/publication/327212372_Israeli_Innovation_Policy_an_Important_Instrument_of_Perusing_Political_Interest_at_the_Global_Stage
3. Ізраїль — країна стартапів, хоча воює понад 70 років. Як їм це вдається? : веб-сайт VCTR.media URL: <https://vctr.media/ua/izrayil-krayina-startapiv-hocha-voyuye-ponad-70-rokiv-yak-yim-cze-vdayetsya-135718/>
4. Огляд технологічної екосистеми - Дашборд технологічної екосистеми України URL: <https://techecosystem.gov.ua/dashboard>
5. Сенор Д., Сингер С. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива / пер. з англ. М. Лузіної. Київ: Yakaboo Publishing, 2016. 360 с.
6. Новгородська А. Досвід Ізраїлю: як побудувати сильну державу під час війни: веб-сайт mind.ua URL: <https://mind.ua/openmind/20249638-dosvid-izrayilyu-yak-pobuduvati-silnu-derzhavu-pid-chas-vijni>
7. Огляд ринку. Ізраїль. Міністерство економічного розвитку і торгівлі Офіс просування з просування експорту України: Електронний журнал URL: https://investincherkasyregion.gov.ua/sites/default/files/israel_factbook.pdf
8. Пустовійт Р. Ф. Становлення і розвиток оборонно-промислового комплексу Ізраїлю як провідного фактора ізраїльської інноваційної економіки. Збірник наукових праць ЧДТУ Серія: Економічні науки Випуск 48 http://csbc.edu.ua/documents/teacher/ns_4.pdf
9. High technology exports, 2018 – Country rankings. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/high_tech_exports/
- 10.5 причин успіху ізраїльських стартапів: веб-сайт Senior.ua URL: <https://senior.ua/articles/5-prichin-usphu-zralskih-startapv>
11. Вороненко І. В. Інноваційний розвиток в умовах цифровізації: оцінка та пріоритети, Економіка та держава № 2/2022 URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2022/9.pdf
12. Палійчук Є. С. Основні перешкоди розвитку стартапів України Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9574>
13. Смирнова Т. А., Добромирова О. В. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку України. Дніпропетровський національний університет імені О. Гончара URL: https://confcontact.com/2013_03_15/33_Smirnova.htm
14. Данилишин Б. Про роль національної науки у відродженні України: веб-сайт Lb.ua URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/515894_pro_rol_natsionalnoi_nauki.html
15. The Global Innovation Index// Cornell University, INSEAD, and WIPO: URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-economy>
16. Bloomberg Innovation Index. These are the most innovative countries in the world - URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/most-innovative-countries>
17. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія / за ред. д.е.н., доц. К. В. Ковтуненко, д.е.н., доц. Є. І. Масленнікова. Вип. 2. Херсон: Грін Д. С, 2017. 906 с

REFERENCES

1. The total amount of direct documented losses increased to \$108.3 billion, the minimum needs for the restoration of destroyed assets — \$185 billion: website: Kyiv School of Economics URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-pryamih-zadokumentovanih-zbitkiv-zrosla-do-108-3-mlrd-minimalni-potrebi-u-vidnovlenni-zruynovanih-aktiviv-185-mlrd/>
2. Dyduch J. Israeli Innovation Policy: an Important Instrument of Perusing Political Interest at the Global Stage / J. Dyduch, K. Olszewska. // Polish Political Science Yearbook. – 2018 URL: https://www.researchgate.net/publication/327212372_Israeli_Innovation_Policy_an_Important_Instrument_of_Perusing_Political_Interest_at_the_Global_Stage
3. Israel is a country of startups, although it has been at war for more than 70 years. How do they do it? : VCTR.media website URL: <https://vctr.media/ua/izrayil-krayina-startapiv-hocha-voyuye-ponad-70-rokiv-yak-yim-cze-vdayetsya-135718/>

4. Overview of the technological ecosystem - Dashboard of the technological ecosystem of Ukraine
URL: <https://techecosystem.gov.ua/dashboard>
5. Senor D., Singer S. The country of startups. The history of the Israeli economic miracle / trans. from English M. Luzina. Kyiv: Yakaboo Publishing, 2016. 360 p.
6. Novgorodskaya A. Experience of Israel: how to build a strong state during war: mind.ua website
URL: <https://mind.ua/openmind/20249638-dosvid-izrayilyu-yak-pobuduvati-silnu-derzhavu-pid-chas-vijni>
7. Market overview. Israel. Ministry of Economic Development and Trade Promotion Office for the Promotion of Exports of Ukraine: Electronic Journal URL: https://investincherkasyregion.gov.ua/sites/default/files/israel_factbook.pdf
8. Pustovyit R. F. Formation and development of the defense-industrial complex of Israel as a leading factor of the Israeli innovative economy. Collection of scientific papers of ChDTU Series: Economic sciences Issue 48 http://csbc.edu.ua/documents/teacher/ns_4.pdf
9. High technology exports, 2018 – Country rankings. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/high_tech_exports/
10. 5 reasons for the success of Israeli startups: Senior.ua website URL: <https://senior.ua/articles/5-prichin-usphu-zralskih-startapv>
11. Voronenko I.V. Innovative development in the conditions of digitalization: assessment and priorities, Economy and the State No. 2/2022 URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2022/9.pdf
12. E. S. Paliychuk. The main obstacles to the development of startups in Ukraine. Electronic specialist publication "Effective Economy" w.w.w.economy.nayka.com.ua|№11.2021|11.25.2021
13. Smirnova T. A., Dobromirova O. V. Problems and prospects of innovative development of Ukraine. Dnipropetrovsk National University named after O. Honchar URL: https://confcontact.com/2013_03_15/33_Smirnova.htm
14. Danylyshyn B. About the role of national science in the revival of Ukraine: Lb.ua website URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/515894_pro_rol_natsionalnoi_nauki.html
15. The Global Innovation Index// Cornell University, INSEAD, and WIPO: URL: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-economy>
16. Bloomberg Innovation Index. These are the most innovative countries in the world - URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/most-innovative-countries>
17. Innovative economy: theoretical and practical aspects: monograph / edited by Doctor of Economics, Assoc. K. V. Kovtunencko, Doctor of Economics, Assoc. E. I. Maslennikova. Vol. 2. Kherson: Gryn DS, 2017. 906 p.

РЕФЕРАТ

Шевченко О.С. Вплив інноваційного підприємництва на відновлення економіки у післявоєнний період: зарубіжний досвід / О.С. Шевченко // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К.: НТУ, 2022. – Вип. 4 (54).

В статті проведено аналіз зарубіжного досвіду відновлення економіки держави у післявоєнний період на прикладі Ізраїлю. В результаті дослідження запропоновано взяти за основу післявоєнного відновлення економіки України розвиток наукомістких галузей виробництва.

Об'єкт дослідження – вплив інноваційного підприємництва на відновлення економіки у післявоєнний період.

Мета роботи – зробити аналіз впливу інноваційного підприємництва на відновлення економіки держави у післявоєнний період використовуючи зарубіжний досвід.

Метод дослідження – метод аналізу, метод порівняння, статистичний метод.

Сьогодні тема післявоєнного відновлення економіки є актуальною для багатьох дослідників. Тому аналіз зарубіжного досвіду відновлення економіки країни у післявоєнний період дозволив нам зрозуміти з якими проблемами і перешкодами доведеться зіштовхнутися Україні і на що саме зробити акценти про розробці стратегій відновлення.

Розглядаючи зарубіжний досвід післявоєнного відновлення економіки країни, ми прийшли до висновків, що саме розвиток науки, новітніх технологій, інновацій та інноваційного підприємництва загалом є запорукою не тільки для відновлення та розвитку національної економіки, а ще дає змогу забезпечити національну безпеку та обороноспроможність держави.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІННОВАЦІЯ, ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО, ЧИННИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

ABSTRACT

Shevchenko O.E. Influence of innovative entrepreneurship on economic recovery in the post-war period: foreign experience. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific journal. – Kyiv: National Transport University, 2022. – Issue 4 (54).

The article analyses the foreign experience of restoring the state's economy in the post-war period using the example of Israel. As a result of the study, it is proposed to take the development of knowledge-intensive industries as the basis for the post-war recovery of Ukraine's economy.

The object of the research is the impact of innovative entrepreneurship on economic recovery in the post-war period.

The purpose of the work is to analyse the impact of innovative entrepreneurship on the recovery of the state economy in the post-war period using foreign experience.

Research method – analysis method, comparison method, statistical method.

Today, the topic of post-war economic recovery is relevant for many researchers. Therefore, the analysis of the foreign experience of the recovery of the country's economy in the post-war period allowed us to understand what problems and obstacles Ukraine will have to face and what to focus on when developing recovery strategies.

Considering the foreign experience of the post-war recovery of the country's economy, we came to the conclusion that it is the development of science, the latest technologies, innovations and innovative entrepreneurship in general that is a guarantee not only for the recovery and development of the national economy, but also makes it possible to ensure the national security and defense capability of the state.

KEY WORDS: INNOVATION, INNOVATIVE ACTIVITY, INNOVATIVE ENTERPRISE, FACTORS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT

АВТОРИ:

Шевченко О.Є, Національний транспортний університет, e-mail: O.Shevchenko2807@gmail.com. тел. +38 0637682029, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омельяновича-Павленка, 1, к.415

AUTHORS:

Shevchenko O.E., National Transport University, e-mail: O.Shevchenko2807@gmail.com, tel. +38 0637682029, Ukraine, 01010, Kyiv, str. M. Omelyanovich-Pavlenko, 1, k.415

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бакуліч О.О. професор, кандидат технічних наук, професор кафедри менеджменту Національного транспортного університету, Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор кафедри економіки, президент Української академії інвестицій в науку і будівництво, Київ, Україна.

REVIEWER:

Bakulich O.O. Professor, Candidate of Technical Sciences, Professor of the Department of Management of the National Transport University, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko E.V., Doctor of Economics, Professor, Department of Economics, President of the Ukrainian Academy of Investments in Science and Construction, Kyiv, Ukraine.